

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง

การแก้โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหา
การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

ครูผู้สอน

1. ครูสุคนธา

บูโปก

2. ครูสาวিতรี

หนูมาศ

เรื่อง

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก
และโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน (1)

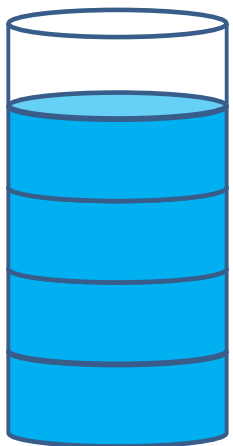
จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการบวกเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากันและผลบวกไม่เกิน 1
2. แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนที่ตัวส่วนเท่ากัน ที่ตัวตั้งไม่เกิน 1

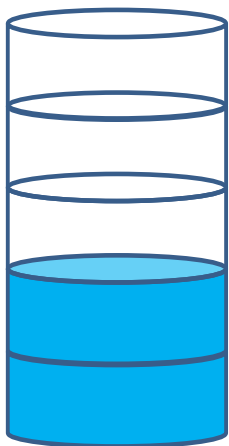

น้ำในแต่ละกระบอกเป็นเศษส่วนเท่าไรของกระบอก

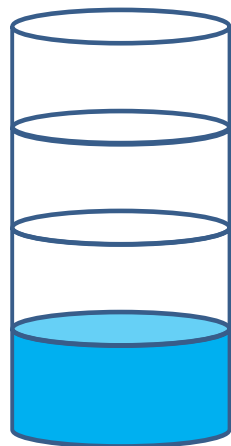
กระบอกใบที่ 1

$$\frac{4}{5}$$

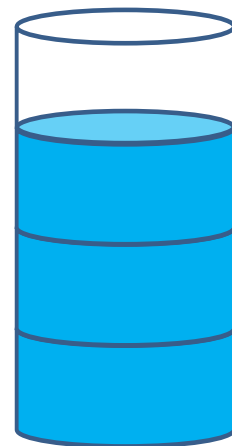
กระบอกใบที่ 2

$$\frac{2}{5}$$

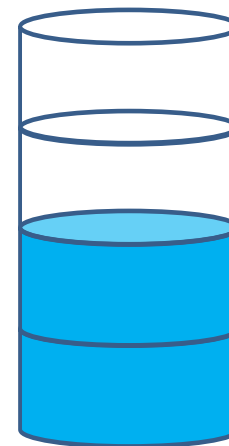
กระบอกใบที่ 3

$$\frac{1}{4}$$

กระบอกใบที่ 4

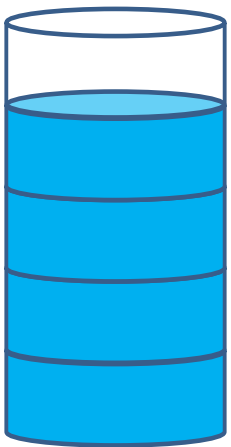
$$\frac{3}{4}$$

กระบอกใบที่ 5

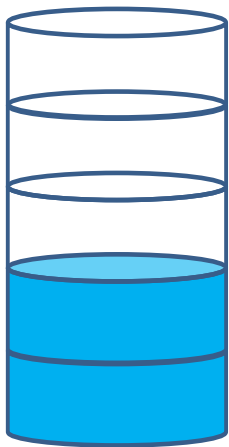
$$\frac{2}{4}$$

ถ้าต้องการให้น้ำในกระบอกใบที่ 3 และกระบอกใบที่ 5
มีปริมาตรเท่ากับน้ำในกระบอกใบที่ 4 จะทำอย่างไร

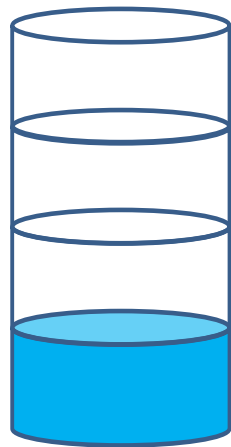
กระบอกใบที่ 1

$\frac{4}{5}$

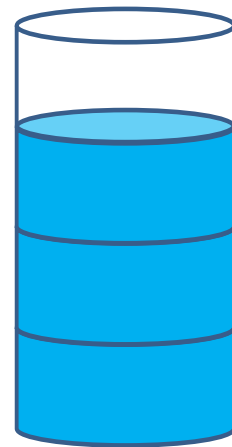
กระบอกใบที่ 2

$\frac{2}{5}$

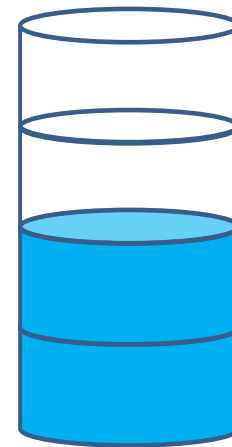
กระบอกใบที่ 3

$\frac{1}{4}$

กระบอกใบที่ 4

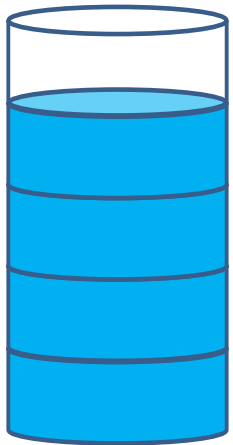
$\frac{3}{4}$

กระบอกใบที่ 5

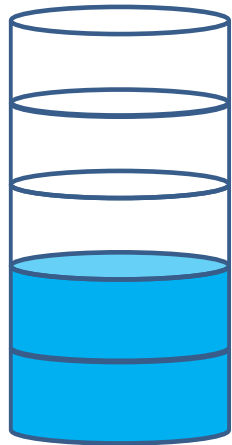
$\frac{2}{4}$

กระบอกใบที่ 1 มีน้ำมากกว่าหรือน้อยกว่ากระบอก
ใบที่ 2 ทราบได้อย่างไร

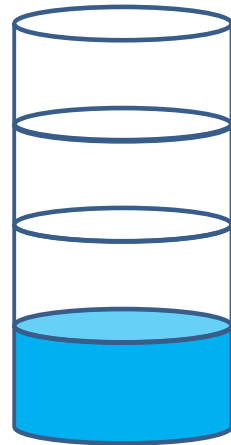
กระบอกใบที่ 1

$\frac{4}{5}$

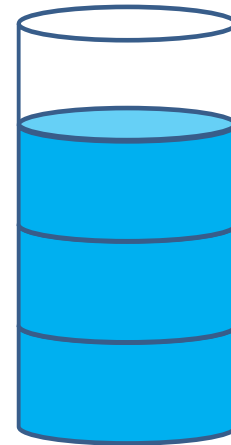
กระบอกใบที่ 2

$\frac{2}{5}$

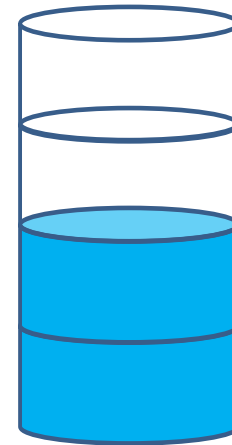
กระบอกใบที่ 3

$\frac{1}{4}$

กระบอกใบที่ 4

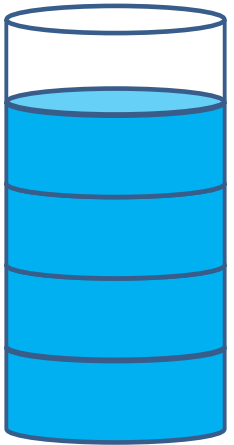
$\frac{3}{4}$

กระบอกใบที่ 5

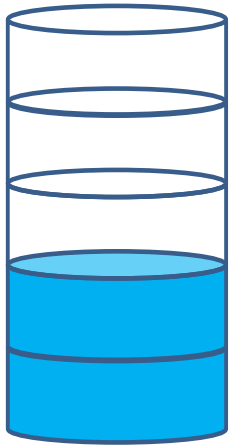
$\frac{2}{4}$

กระบอกใบที่ 1 มีน้ำมากกว่ากระบอกใบที่ 2
อยู่เท่าไร

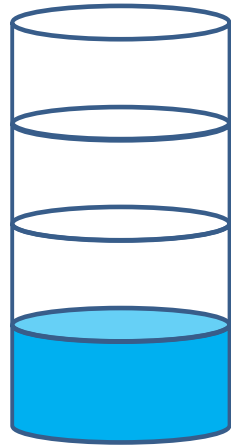
กระบอกใบที่ 1

$\frac{4}{5}$

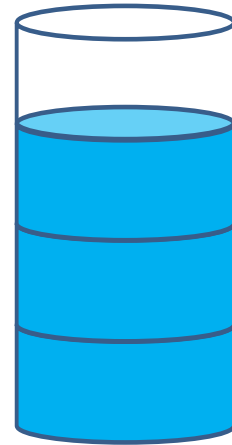
กระบอกใบที่ 2

$\frac{2}{5}$

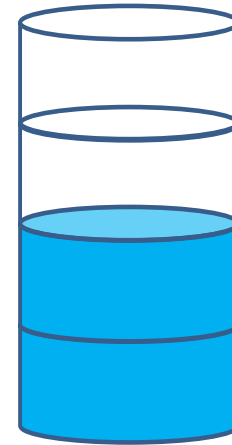
กระบอกใบที่ 3

$\frac{1}{4}$

กระบอกใบที่ 4

$\frac{3}{4}$

กระบอกใบที่ 5

$\frac{2}{4}$

ก้องทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{3}{5}$ ของแก้ว และน้ำแดง $\frac{1}{5}$ ของแก้ว
ก้องได้นมเย็นคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของแก้ว

โจทย์ถามอะไร

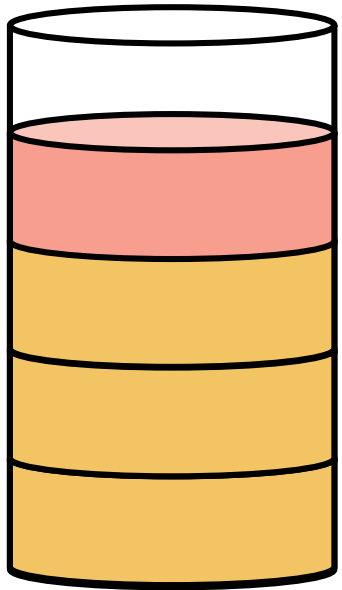
ก้องได้นมเย็นคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของแก้ว

โจทย์บอกอะไร

ก้องทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{3}{5}$ ของแก้ว และน้ำแดง $\frac{1}{5}$ ของแก้ว

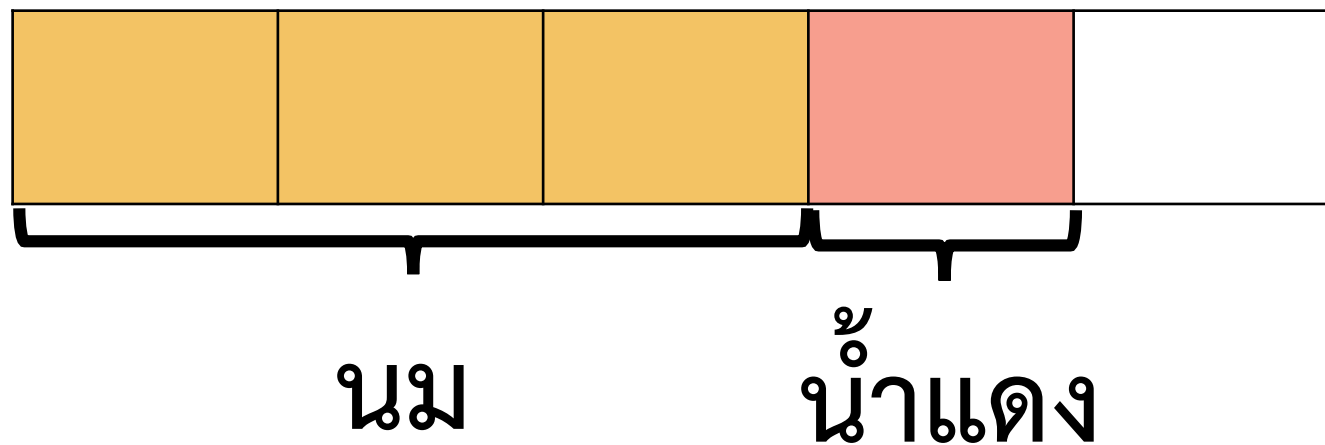
ก๋อ่งทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{3}{5}$ ของแก้ว และน้ำแดง $\frac{1}{5}$ ของแก้ว
ก๋อ่งได้นมเย็นคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของแก้ว

ก๋อ่งจะได้นมเย็น มากกว่า หรือน้อยกว่า $\frac{3}{5}$ ของแก้ว
จะหาว่าก๋อ่งได้นมเย็นคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของแก้ว
ได้อย่างไร

นำ $\frac{3}{5}$ ของแก้ว บวกกับ $\frac{1}{5}$ ของแก้ว

วาดภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \square$

ก้องทำนมเย็นโดยผสมนม $\frac{3}{5}$ ของแก้ว และน้ำแดง $\frac{1}{5}$ ของแก้ว
ก้องได้นมเย็นคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของแก้ว

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \square$

วิธีทำ ก้องทำนมเย็นโดยผสมนม

น้ำแดง

ก้องได้นมเย็นคิดเป็น

$$\frac{3}{5} + \frac{1}{5} =$$

$$\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

ของแก้ว

ของแก้ว

ของแก้ว

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \square$

วิธีทำ ก่องทำนมเย็นโดยผสมนม

น้ำแดง

ก่องได้นมเย็นคิดเป็น

$$\frac{3}{5} + \frac{1}{5} =$$

$$\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

ของแก้ว

ของแก้ว

ของแก้ว

ตอบ ก่องได้นมเย็นคิดเป็น $\frac{4}{5}$ ของแก้ว

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

โจทย์ถามอะไร

แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

โจทย์บอกอะไร

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

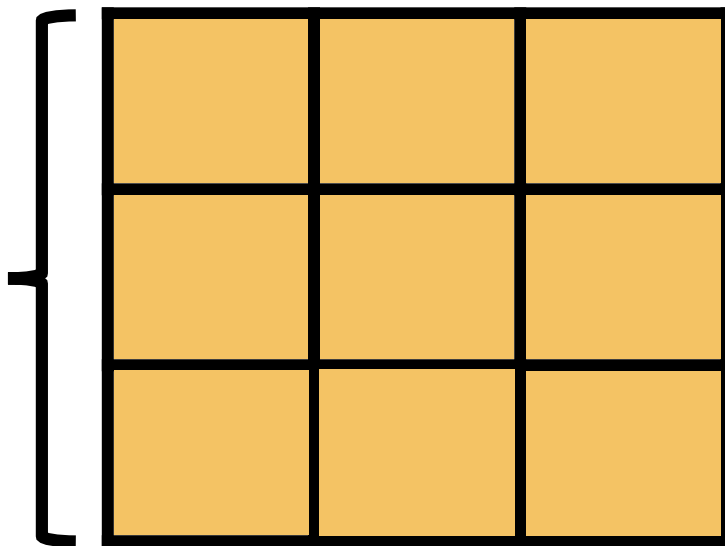
แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

ขนมหม้อแกง

9

$\frac{9}{9}$ ของถาด

9

ขายไป

7

$\frac{7}{9}$ ของถาด

9

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

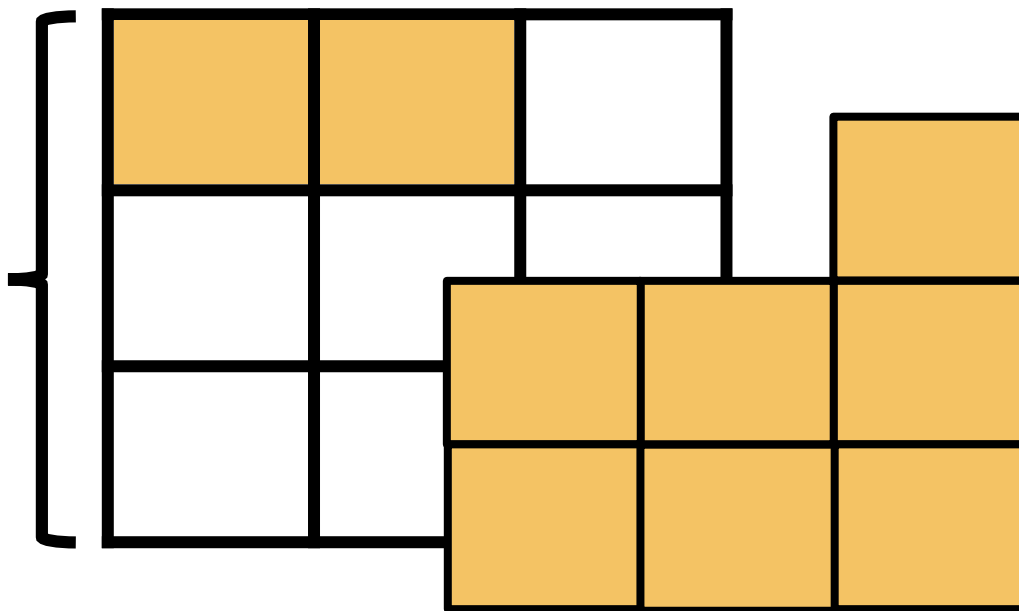
แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

ขนมหม้อแกง

9

$\frac{9}{9}$ ของถาด

9

ขายไป

7

$\frac{7}{9}$ ของถาด

9

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

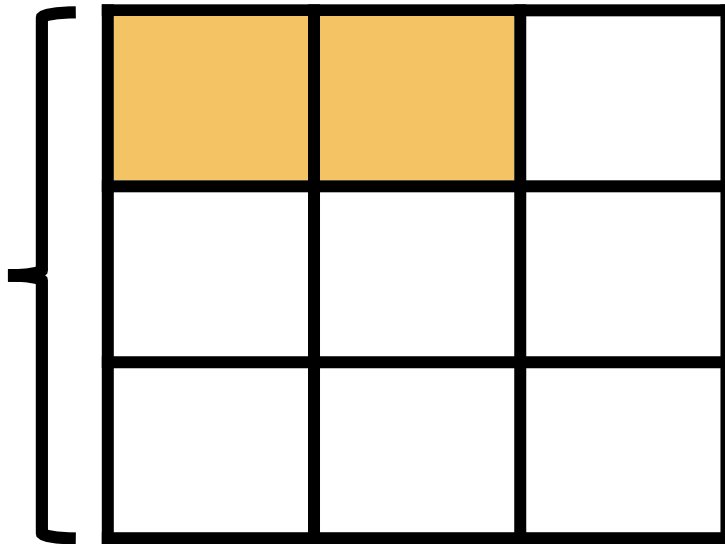
แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

ขนมหม้อแกง

9

$\frac{9}{9}$ ของถาด

9

ขายไป

7

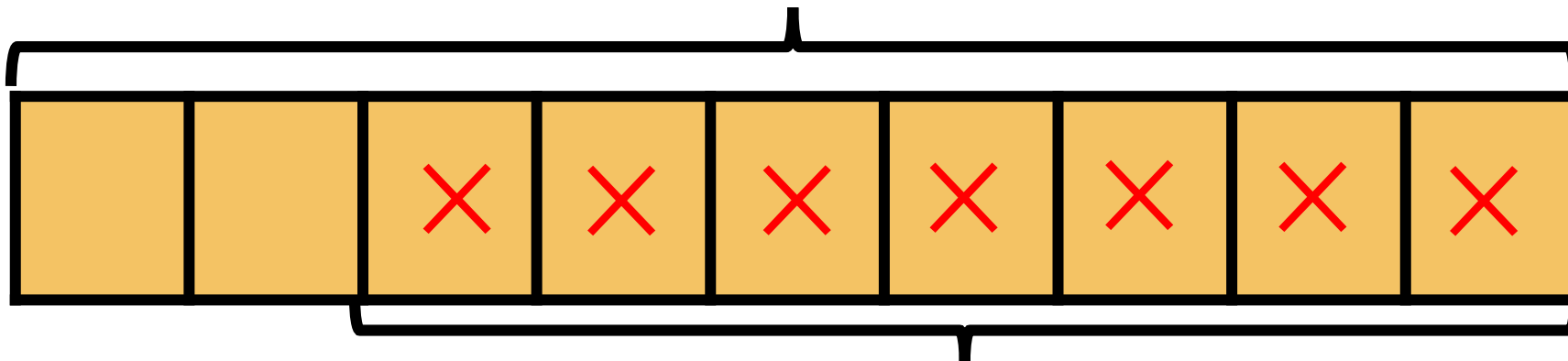
$\frac{7}{9}$ ของถาด

9

วาดภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

ขนมหม้อแกง $\frac{9}{9}$ ของถาด

ขายไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{9}{9} - \frac{7}{9} = \square$

แม่ค้ามีขนมหม้อแกงหนึ่งถาดตัดออกเป็น 9 ส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป $\frac{7}{9}$ ของถาด

แม่ค้าจะเหลือขนมหม้อแกงอยู่เท่าไร

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{9}{9} - \frac{7}{9} = \square$

วิธีทำ แม่ค้ามีขนมหม้อแกง

$\frac{9}{9}$

ของถาด

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป

$\frac{7}{9}$

ของถาด

แม่ค้าเหลือขนมหม้อแกงอยู่ $\frac{9}{9} - \frac{7}{9} =$

$\frac{2}{9}$

ของถาด

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{9}{9} - \frac{7}{9} = \square$

วิธีทำ แม่ค้ามีขนมหม้อแกง

ถ้าแม่ค้าขายขนมหม้อแกงไป

แม่ค้าเหลือขนมหม้อแกงอยู่ $\frac{9}{9} - \frac{7}{9} = \frac{2}{9}$

ตอบ แม่ค้าเหลือขนมหม้อแกงอยู่ $\frac{2}{9}$ ของถาด

$\frac{9}{9}$ ของถาด
 $\frac{7}{9}$ ของถาด
 $\frac{2}{9}$ ของถาด

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวัน
คิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของที่ดินทั้งหมด

โจทย์ถามอะไร

ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวันคิดเป็นเศษส่วนเท่าไร
ของที่ดินทั้งหมด

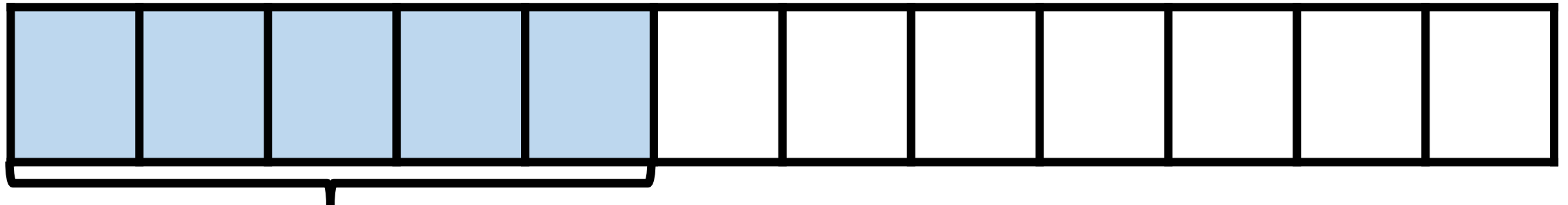
โจทย์

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวัน
คิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของที่ดินทั้งหมด

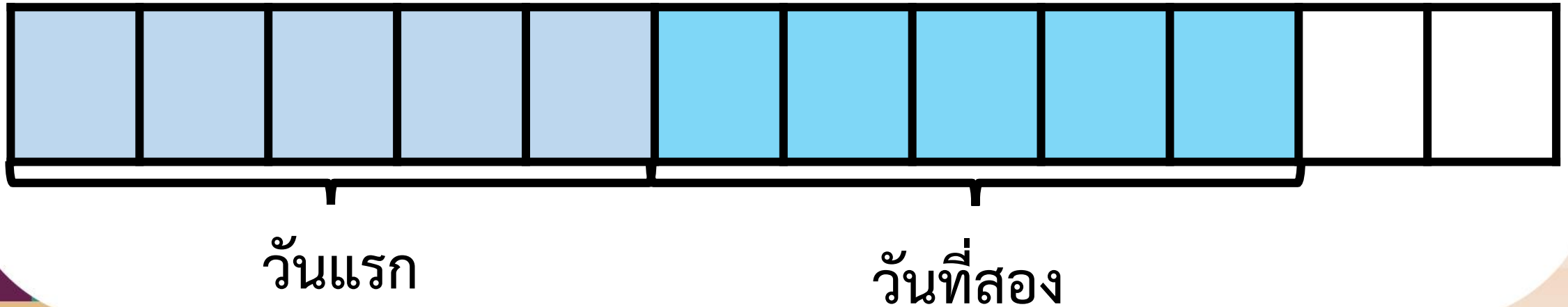
วาดภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

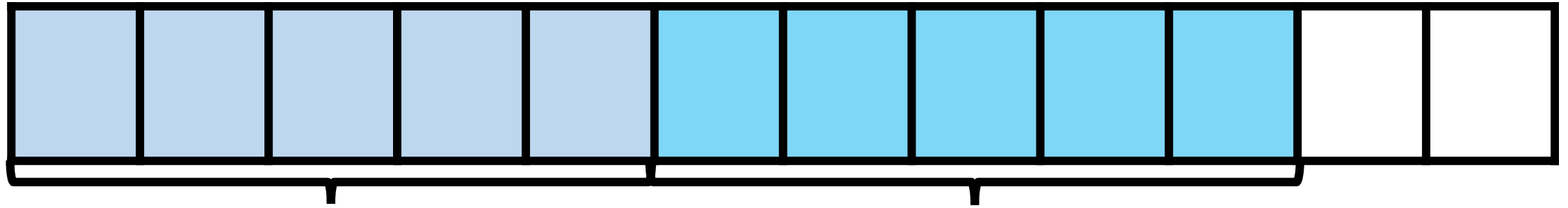
วันแรก

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวัน
คิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของที่ดินทั้งหมด

วาดภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวัน
คิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของที่ดินทั้งหมด

วันแรก

วันที่สอง

ประโยคสัญลักษณ์

$$\frac{5}{12} + \frac{5}{12} = \square$$

วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้ $\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด วันที่สอง
ชาวนาเกี่ยวข้าวได้เท่ากับวันแรก ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวัน
คิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของที่ดินทั้งหมด

$$\text{ประโยคสัญลักษณ์ } \frac{5}{12} + \frac{5}{12} = \square$$

วิธีทำ วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้

$\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด

วันที่สองชาวนาเกี่ยวข้าวได้

$\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด

ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวันคิดเป็น

$$\frac{5}{12} + \frac{5}{12} = \frac{10}{12} \text{ ของที่ดินทั้งหมด}$$

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{5}{12} + \frac{5}{12} = \square$

วิธีทำ วันแรกชาวนาเกี่ยวข้าวได้

$\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด

วันที่สองชาวนาเกี่ยวข้าวได้

$\frac{5}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด

ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวันคิดเป็น

$$\frac{5}{12} + \frac{5}{12} = \frac{10}{12} \text{ ของที่ดินทั้งหมด}$$

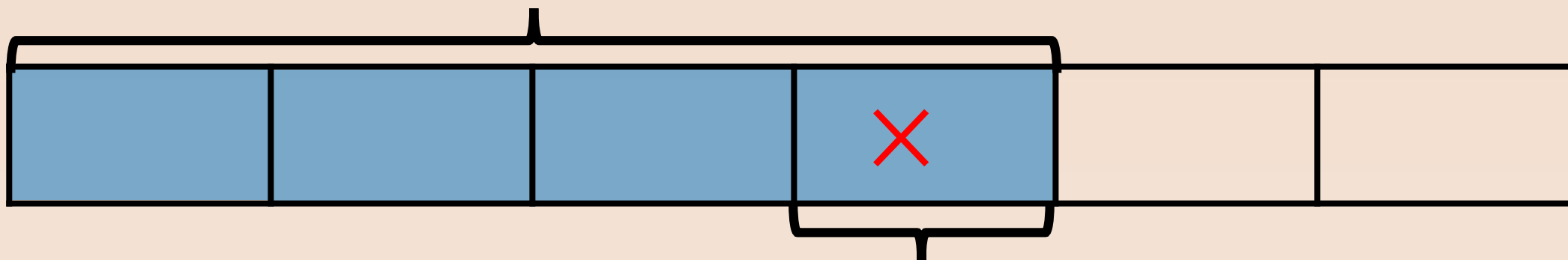
ตอบ ชาวนาเกี่ยวข้าวสองวันคิดเป็น $\frac{10}{12}$ ของที่ดินทั้งหมด

ปรากฏมีเค้ก $\frac{4}{6}$ ของก้อน กินไป $\frac{1}{6}$ ก้อนก่อน ปรากฏเหลือเค้กเท่าไร

วาดภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

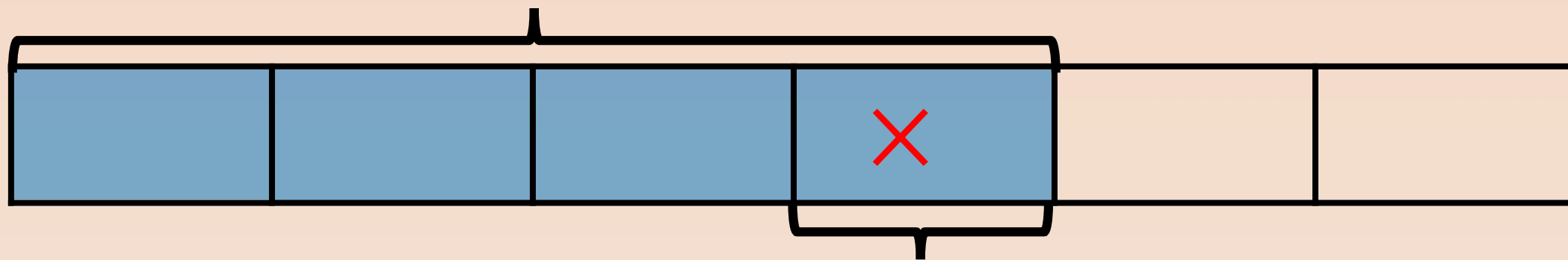
ปรากฏมีเค้ก $\frac{4}{6}$ ของก้อน

กินไป $\frac{1}{6}$ ของก้อน

ปรากฏมีเค้ก $\frac{4}{6}$ ของก้อน

กินไป $\frac{1}{6}$ ของก้อน

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{4}{6} - \frac{1}{6} = \square$

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การแก้โจทย์ปัญหาทำได้โดย อ่านทำความเข้าใจกับปัญหา วางแผนแก้ปัญหาคำตอบ และตรวจสอบคำตอบ

1) พ่อชงโกโก้โดยใส่น้ำตาลทราย $\frac{2}{4}$ ของแก้ว ใส่ผงโกโก้ $\frac{1}{4}$ ของแก้ว
พ่อใส่ส่วนผสมไปเท่าไร

วาดภาพแสดงแนวคิด

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \square$

วิธีทำ

$$\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{\quad}{4}$$

ดังนั้น $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} =$

ตอบ พ่อใส่ส่วนผสมไป _____ ของแก้ว

แบบฝึกหัด 5.15

ให้นักเรียนวงล้อมรอบสิ่งที่โจทย์ถาม

ขีดเส้นใต้ส่วนที่โจทย์

บอกระบายสี่แสดงแนวคิด

และเขียนคำตอบในช่องว่าง

2) ในถังมีน้ำ $\frac{8}{10}$ ของถัง ตักน้ำไปใช้ $\frac{3}{10}$ ของถัง ในถังเหลือน้ำเท่าไร

วาดภาพแสดงแนวคิด

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ

ตอบ

แบบฝึกหัด 5.15

ให้นักเรียนวงล้อมรอบสิ่งที่โจทย์ถาม
ขีดเส้นใต้ส่วนที่โจทย์บอก
ระบายสีแสดงแนวคิด
และเขียนคำตอบในช่องว่าง

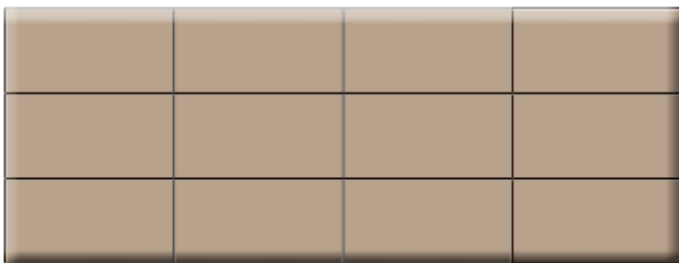

3) สายลมมีช็อกโกแลตหนึ่งแท่งตัดแบ่งเป็น 12 ส่วน เท่า ๆ กัน
กินไป $\frac{4}{12}$ ของแท่ง สายลมเหลือช็อกโกแลตเท่าไร

วาดภาพแสดงแนวคิด

ประโยคสัญลักษณ์ .....

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ .....

แบบฝึกหัด 5.15

ให้นักเรียนวงล้อมรอบสิ่งที่โจทย์ถาม
ขีดเส้นใต้ส่วนที่โจทย์บอก
ระบายสีแสดงแนวคิด
และเขียนคำตอบในช่องว่าง

บทเรียนครั้งต่อไป

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก
และโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วน
ที่มีตัวส่วนเท่ากัน (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. บัตรภาพ
2. แถบโจทย์ปัญหา
3. ใบกิจกรรม 5.7
4. แบบฝึกหัด 5.16

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

